

La salut del poble es la suprema llei.

Poble que no lluita, es poble mort, y tal lluita deu ser sols pel dret a la vida y a la lliure manifestació.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Granollers, un mes, 0'25 pts.
Fora un trimestre, 1 pta.

Tots els que'ns buscan el benestar a l'altra vida se'l procuran per aquesta

Deu, al crear el dimoni, ó va equivocar-se ó es que gosa en quel mal existeixi; per aixó la ciencia no lliga a b ells.

Administració-Redacció
AURORA, 13

Tots els originals encaminats al be públich, s'insertaran.

SETMANARI SATIRICH VERMELL * Sortirà tots els dissabtes

PAGO PER ADELANTAT * NUMERO SOLT: 5 CÉNTIMS

¡MARE!

CARTA OBERTA... A PORTA TANCADA

Estimada mare: Desde ma reclosa celda em dirigeixo á vos pera fervos partícipe de mas glorias, de mos sentiments y del triomf de mas aspiracions.

Res més que glorias, sentiments y triomfs son lo que'ns proporciona la reacció ab sos desequilibrats propósits, ab sas venjativas persecucions y denigrants arbitrietats.

Glorias, mareta meva, las que guanya vostre fill ab la desinteressada lluita pel bé y pel despreocupament de las masses proletarias, d'aquestas desgraciadas masses que son el blanch de las iras reaccionarias y caciquils al veure que despertan al progrés y á sa emancipació.

Ells, els famolenchs llops del despotisme, que al veure al noble poble honrat de cara al camí del progrés, preparantse per la no molt llunyana victoria, s'acorralan en los infecciosos caus del obscurantisme, disparant sas enmatzinadas fletxas contra 'l qui veuhen sá de cervell, d'esperit y lliure de preocupacions y falsas supersticions relligiosas.

Pero no, sas fletxas no arriuan al lloch de sas ambicions; faltadas de la energia del que combat per la rahó y la veritat,

cauen totas al foso decrepit del despreci y ridiculesa.

La gloria es meva, mareta, la gloria es de vostre fill, que ab el cor noble, ab el front alt y de cara á cara, sens intimarlo presons ni persecucions que en lloch d'arrastrarlo l'engrandeixen, recull el fruyt del més íntim apreci d'aquet nou poble que desperta, que naix á la nova vida y que veu en ell, no un quefe, sino un entussiaista y alentador company.

¡Oh, mareta del cor! Si vegessiu al vostre fill entre parets y reixas, forrellats y vigilants, entussiaista, orgullós de sa obra, tranquil d'esperit y de cos, esperant la hora de comunicació, la hora en que sos companys, que son lo més bo, lo més honrat y laboriós del poble, que ansiosos acudeixen pera estrényer sa má, prodigantli paraulas de consol que sens necessitat accepta com millor ofrena; ¡oh si 'l vegessiu! ¡quant y quant s'aixamplaría vostre cor, quant y quant s'engrandiría vostre esperit!

El ja corcat mon de la hipocressia, de la maldat y de las conveniencias acaba de derribarse, el nou mon de llum, llibertat y benandansa 's prepara pera fer sa triomfal entrada; y la farà, vaja si la farà, mal pesi á tota aquesta farándula d'explo-tadors, tirans, cacichs y pertorbadors de consciencias y d'honras agenas.

¡Mare! Estigueu tranquila, que falsas suposicions no vos interrompin el són; la

victoria es nostra, l'enemich, cansat de recórrer planxa tras planxa, no hi ha més, s'ha de convèncer de que la rahó ha de prevaléixer y que la forsa jamay pot ni podrá ferla desaparéixer.

Rebeu un estret abrá de vostre fill, partícipeu de sa ditxa, qu'ós gran, com grans son sos propósits.

Jo que quan, apretat entre 'ls barrots de las reixas, beso las tendras caretas de mos fillets, mon cor extassiat d'amor busca entre sos ulls, frenétich, com si d'ells pogués emanar una llágrima, no seva, vostra, mare meva, que desde vostra permanencia m'envieu per tant benvolgut conducte.

Sí, vostra llágrima busco en els ulls de mos fillets, pero una llágrima de satisfacció, de coratge; may, pero may, una llágrima de reconvenció ni de tristesa.

El triomf es nostre, la victoria no trigarà en ferse prevaléixer, y llavors... llavors ¡ay d'aquets decrepits, prostituhits y denigrants opressors del poble! que 'l despreci més gran dels aspirants á la reivindicació farà que per un may-més pugan donar vitals senyals de son desastrós passat.

Un abrá al pare y germanas, junt al que per vos envia vostre fill

CLAR-I-NET

Presó de Granollers, 27 Juliol, 1904.

¡A la barra!

Fou una errada imperdonable deixar passar la nul·litat pera 'l càrrech que desempenya 'l pobre, encare que rich en diners,

Senyor Miquel Blanchart

Es una nul·litat en el càrrech d'arcalde; més net: més que una nul·litat; està incapacitat pera tal destí.

Las vestiduras de batalla, no, no son per ell; es un traje que li vé gran; son nombrament es en perjudici de la població.

Nosaltres no dihem aixó pel mer gust de molestarlo, per difamarlo ni per quitarli una importancia que no té. No; no som nosaltres qui li atribueix tal nul·litat; no som nosaltres qui 'l declara una verdadera incapacitat; son sas obras.

Tots sos actes demostran sols una gran pobresa d'esperit, una insignificant forsa moral y una gran falta de caràcter propi.

¡Infelís!

Estem seguríssims de que la vara que empunya no la deuré may á la voluntat del poble; será arcalde, pero sempre de real ordre.

Provas al canto:

¡Ahont es la moralitat administrativa en un home que no té voluntat propia?

¡Hi ha honrosa administració allá ahont un seu company de consistori ha estat burlant las lleys ab tant descaró y barra com ha fet son amo y senyor en Paituví?

¡Pot ésser may un arcalde digne y zelós de son càrrech, qui es deixa burlar las lleys á sas barbas mateix?

¡Ahont es la honradesa admnistrativa? y ahont es la autoritat d'un arcalde pantalla y juguina d'un despóich conceller?

Pel poble despreocupat, sá y de sentit comú, tal arcalde no serveix; pera tal càrrech el declara INCAPACITAT.

Y ab las porquerías de la Unió ¿era cómplix ó cego? Cego no; ben públich era l'escándol; á porta oberta 's faltava á las lleys; es robava per medi dels denigrants jochs prohibits, de res s'amagavan; y que no declari una ignorancia de tals atro-

pellis al sentit comú y á la dignitat d'una germandat y fins del poble enter, que casi tota la premsa local y fins la de la capital s'ocupá de tals escándols y de la falta de serietat de nostras autoritats, que toleravan tals abusos.

Es que 's recordava, el senyor arcalde de real ordre, de que ants que arcalde era industrial?

¡Tenía por de que si á la tal societat no feyan prous diners honradament, no li pagarian las facturas?

¡Pobret! y quant petit se 'ns demostra ab tal denigrant tolerancia!

¡Desgraciat poble, que per arcalde has de sufrir una verdadera nul·litat, un incapacitat! Passat de lluhir son... no se li ha vist una petita mostra de serietat, administració, ni ré...

Un arcalde juguina del caciquisme, pantalla d'un aprofitat *concejaleiro*, sens voluntat propia, sens ideya ni autoritat.

Devant del poble, del sentit comú, sos actes el declaran INSERVIBLE, NUL É INCAPÁS.

Per escarni á sa autoritat vingué 'l valent *Memento*, per usurpar els paquets de LA TRONADA; que no hi ha cap autoritat ab poders per apropiarse lo que no es seu.

¡Qué tenía que veure en *Memento* ab LA TRONADA?

¡Que no eran legalizadas? y en cas de no serho, ¡que no hi ha tribunals? Aquestas arcaldadas sols son dignas de qui las feu. Si s'ha cregut que 'ns ha de regir per la imposició, per la por y sens noció de pesquis, va equivocat. Tenim coneixement per analizar sos actes y per deduhir lo que val.

Pregunto jo: ab un arcalde serio, coneixedor del càrrech que desempenyi, ¿es permetrá may que ab tal enisme y descaró 's jugui als jochs prohibits per las lleys vigents, ni un cafeter, per *concejaleiro* y cacich que sigui, ni una societat de beneficencia y recreo, per parroquiá que del tal arcalde fos?

No, may; per ridícul, denigrant y per la deshonra de la autoritat que revesteix un arcalde. Per pobre d'esperit, incapacitat, casi vacilaríam de portarlo

¡A LA BARRA!

Sa vanitat y orgull ens ho exigeix.

GRUPO REBELDE

El Boycot

Desde un quant temps an aquesta part, que en varis punts d'América, ahont nasqué la paraula *Boycot*, y en casi tot lo mon que s'usa tal procediment, dona uns resultats maravellosos.

El *boycotatge*, derivació de *Boycot*, consisteix en no tractar comercialment ab qui per sos mérits se li declara tal procediment.

Figurevos un tender, per exemple, en sos tractes ha ofés á las masses proletarias, las ha robat, enganyat, etc., etc.; se li declara 'l Boycot, y ningú que fassi causa comú ab los declarants de tal procediment, compra ni 's relaciona per res ab tal tender, fentli al mateix temps una enérgica campanya pera mermarli la parroquia.

Donchs are figurevos aquí á Granollers, en Carreras, aquell mestre que li diuen *láich*, enloch de *refinat hipócrita*, que trepitjant las aspiracions d'una gran massa de gent honrada, burlantse de sos propósitos y apoderantse de sos sacrificis, ha convertit aquell hermós col·legi *láich* en una particular escola rutinaria, basada en las decrepitas antigas formas.

¡Que 's mereix un tipo aixís, que tant ha sapigut burlarse de tot?

EL BOYCOT.

El patrocinat matutero Joan Gou, el bras dret del caciquillo arcalde de real ordre, per obra d'en Sinia, senyor Blanchart, ¿qué mereix després de las denigrants terrabastadas de la Unió, ahont per sa obra y gracia s'han trepitjat drets y devers, honras y dignitats, estatuts y sentit comú?

EL BOYCOT.

¡Qué mereixen tota aquesta colibada de gossets falders, desde 'l que empunya la ploma fins al fabricant de sarrias, pinxos y porquería?

EL BOYCOT.

¡Qu'és lo que 's mereix aquesta cacicalla denigrant, que tot ho infecta, tot ho embruta y ho manifleja?

EL BOYCOT.

Boycotatge á tots; els que 's tinguin per honrats y volen salvar sa honra y dignitat deuen estarse de contribuir al engrandiment d'aquesta colla de feras que tot ho trepitjan y res respectan.

Donchs ja se sap: Boycotatge de per tot.
Qui no sápigat o no puga viure noble y
honradament, respectant lo agé, que se 'n
vagi á Sierra Morena per probar sort.

De cara, garrotada de cego y boycotatge
á tot drap.

ELS DOS ENGABIATS

Gotas

¡Quants de ser molt trapacers
van ben rics per los carrers!
Y ¡quants de dir grans vritats
son pobres y engarjolats!
Pro no 'n tinch cap mal-de-cap,
perque de sobras se sap
que, tant dijous com diumenge,
qui diu la vritat se 'l penja.
Com que avuy per tot hi ha més
vilesas que no honradés,
el desgraciat que honra crida
prompte es mort per la mentida.
Donchs si acás vols estar be
has de ser ben trapacé.
Y ves sempre ab més esmero
á ser bo que á sé embustero:
perque si per cortedat
quedas un pobre pelat,
després, encara per paga,
tothom dirá que ets un plaga.
Y si robant á tothom
t'has fet un home de nom,
com que la gent es tant porra
encar se 't treuran la gorra.
Per 'xó jo no m'hi encaparro,
si puch fé una hora 'l bagarro
no la deixo per un rich.
Y per practicá 'l que dich,
perque no 'm digueu farsant...
no tiro més endavant.

MARCHE

No sabem que s'hagi instruit cap causa per
las repetidas denuncias que havem fet del de-
licte de jugar als jochs prohibits.

Viva la justicia. Aquet será sempre 'l nostre
lema.

Dihen que la causa per la qual están á la
presó els nostres estimats Director y redactor,
Torruella y Clar-i-net, va néixer d'un ofici del
senyor Fiscal.

Si fos aixís, resultaria que dita autoritat se
digna llegir la nostra humil publicació.

Avis útil, práctic y provat:

E's carreters que entrin per las carreteras
que donan an aquesta vila procurin apendre
un *santo y seña* que s'ha establert, per ús d'algué
(Salvador I), y anirán bé y no serán multats
pels guardas.

Está provat.

Anunci:

Haventse acabat tots els de la familia y pa-
rents, es necessita un burot que sigui bo per tot
y que vigili... segons á qui.

Cobra á lo que se li dongui y firmará la nó-
mina.

Advertencia d'amichs, Pare Joan, Batlle y
Ros Campón:

Vigileu molt, que hi ha un *duende* que us se-
gueix y us espia, de tal manera, que sap lo que
feu, lo que voleu fer y lo que pensen que voleu
fer.

Moda espanyola:

Ser molt liberal, molt democrata, molt lli-
repensador... y á la presó al que toqui la Belli-
gió Católica.

Els tres coixos més simqátics:

El coix del sabó:

L'Isidret de Marata, y
El coix de la pudó.

S'esta trevallant en la redacció d'un progra-
ma en obsequi als forasters de la próxima festa
major, en el qual venrán retratats els fets de
las més ligitimas glorias d'aquesta vila.

Promet ser de sençació... administrativa.

Una cosa vaig á dirvos,
y que als cacichs sap molt greu:
l'ajuntament d'aquet poble
s'ha fet la casa á *Munlleu*.

Diu que 'n Gou está furiós;
y que té rahó sobrada,
no podrá matutejar
mentres duri LA TRONADA.

Arcalde en Blanchart será,
tant si plou com si no plou,
mentres ell pugui comptá
ab la influencia d'en Gou.

Aquells días nuvolenchs
que omplen sempre 'l cor de dol,
per alegrans hem de fer
que surti en Borrell y Sol.

Hi ha un castellá á la presó
que al Clar-i-net li va ab bromas;
quan menja sempre li diu:
No Comas tanto, no Comas.

Fa poch que hi hagué un eclipse
d'aquells que valen per set:

en Memento, ab sa sombra,
va eclipsá an en Castellet.

Al que aquí vulgui comprar
ninots per passarhi el rato,
que ho digui, que n'hi ha uns quants
que per cert els dem barato.

QUICO

El cacich d'avuy en día
es senyor feudal modern;
amb el temps, el dret de cuixa
li concedirà 'l Govern.

Las presons ja no son fetas
pels lladres y estafadors,
sino sols pels periodistas
y honrats lliurepensadors.

La Reacció 's va finat,
y es tanta al morir sa rabia
que aviat no hi haurá home honrat
que no hagi estat á la gabia.

Arcaldes, rectors, vicaris,
Mementos y Paituvinis,
burots y tahuls d'ofici,
¡quina colla de garrins!

PEP DE L'HOSTIA

Premiá de Mar, 27 de Juliol de 1904.

Dimoniets en salvo: Habem sapigut la
planxa fenomenal dels meus expatricis
y mandarins Blanchart, Gou y Compa-
nyía.

¡Fins la cooperació del célebre *Memento*
per fer arbitrietats!

Dels articles denunciats no 'n dormiu
en cap mal són; son de lo més ignoscent
que pugui haverhi.

Pero com que la qüestió de la *colla*
cotxina-fraresca-caciquil era mirar d'aca-
bar d'una vegada ab LA TRONADA, al veure
sos propósitos fracassats correrán á ama-
gar-se pels recons de las escombrerías,
llocs ahont sols els pertany.

Sembla mentida que 'l licorista Blan-
chetas no sapigués desenllagastarse d'a-
quella pessa d'en Gou, que *¡vamos!* li ha
portat un prestigi y una gloria que casi 'l
seu nom quedarà enmotllat.

Aquí á Marina corren uns aires molt
sans, ¡á veure si 'ns feu venir algún d'a-
quets repugnants tipos, que li provarem
las pessigollas!

Salut y forsa génit per sacudirvos la
nyonya.

UN GRANOLLERÉS

La Garriga, 27 de Juliol de 1904.

Amichs de LA TRONADA: Ab fástich y
despreci havem sapigut la arbitraria per-
secució cacique-reaccionaria de que son
objecte els dos presoners Director y re-
dactor, com també l'atro ell que 'ls co-
barts *manaires* de Granollers, per pura
cobardia feren executar pel tonto presu-
mit policia *Memento* en las personas de
dos obrers y el aecuestro dels paquets de
LA TRONADA.

¡Aixís se respecta la *sacrosanta* propie-
tat? ¡Que no eran de ningú 'ls paquets
aquells que un beneyt, per policia que
fos, tingués el dret d'expropiarlos?

¡Que no ho vegeren las autoritats que
s'atentava contra la propietat individual?

¡Pobres cacichs! ¡En quin ridícul haveu
caigut y fet caure al ex-Nelo de la qüestió
Morgades Pey Ordeix!

Vaya, que fent planxas no vos planxin.
Si per acás aviseu, que farem venir la
nostra escuadra de mata-pans.

Disposeu del element més sá de La Gar-
rriga, y de vostre

NICOL I

CORRESPONDENCIA

Recomauem als desenfrenats y curats
d'espants que tinguin la benevolencia
d'enviarnos, tant prompte 'ls-o sigui pos-
sible, algún recurs. Penseuvs que havem
de mantenir dugas didas, y els gastos son
més crescents, ó sino 'us veurem obligats á
regularisar la tirada. Lo retrassat 'ens hi
obliga.

El número que vé potser se 'l trovarán
á faltar alguns de qui no n'hem sapigut
may res.

Can Celoni.—J. C.—Havem rebut y es-
tás al corrent. Vinga ab la escombra, ab
rabia.

Moncada.—V. P.—Rebut 70 céntims per
tot el mes. Fas algún treball que pe-
dregui.

La Garriga.—N. V.—Rebut 2'25 pesse-
tas. Está al corrent fins al número 13.
Serveixo més pedido, y anant fent feyna,
que per tot n'hi ha.

A TOTS ELS TRONATS, SALUT

PUNTS DE VENDA

Si algú desitja saber
ahont pot trovar

LA TRONADA
á la Administració:
Aurora, 23, la trobarà

IMPRIMPA COMUNAL. R. CA. 14. BARCELONA